

Ko delaš, delaj s srcem (pismo bralke)

*When You Work, Work with Your Heart
(a reader's letter)*

Jana Dovnik

Osnovna šola
Ivana Cankarja, Ljutomer

Ne vem, ali bo to pisanje primerno za objavo v ugledni reviji Matematika v šoli, a bom kljub vsemu delila svoje razmišljanje z Vami.

Učiteljica matematike sem 26 let in moje mnenje je, da je ključnega pomena za priljubljenost samega predmeta in s tem tudi učenja matematike učitelj. Zelo rada imam svoj poklic in matematiko, in to čutijo tudi moji učenci, saj so mi zdaj že odrasli nekdanji učenci in učenke povedali, da so marsikaj pozabili iz šolskih klopi, ne bodo pa pozabili navdušenja, s katerim sem vstopala v razred in podajala snov.

To pomeni, da delam veliko na motivacijskem področju. Učenci pravijo, da se pri matematiki sprostijo. A je lahko slišati še kaj lepšega? Prepričana sem, da je strah pred matematiko, ki ga veliko učencev in učenk prinese od doma, ovira za učenje matematike. Pri svojem delu vedno izhajam iz predznanja učencev, in ravno to je tisto, kar daje čar našemu poklicu. Učenci te lahko vedno znova presenetijo in v današnjem času ogromno vedo. Nimajo radi frontalnega dela in predavanja, veliko raje sami odkrivajo, se pogovarjajo in debatirajo. Uspelo mi je, da se noben otrok ne boji povedati svojega odgovora, saj z vsako generacijo takoj na začetku razčistimo, da ima vsak človek pravico povedati svoje mnenje, ki je vredno spoštovanja, pa čeprav so kakšni odgovori napačni. Na napakah se učimo. Dajem jim možnost, da drug drugemu pojasnijo in utemeljijo svoje odgovore, sama pa jih usmerjam, spodbujam, motiviram.

Velik poudarek dajem tudi domačim nalogam. Veliko mnenj se je kresalo okoli njih, eni jih zagovarjajo, drugi ne. Tudi vsi učenci jih ne marajo. Zato jim skušam dopovedati, da se matematiko lahko naučiš učiti in domače naloge so prvi korak k uspešnemu učenju. Ne moti me, če je naloga narobe rešena – otrok se je trudil, ugotovil je, česa ne zna in lahko zaprosi za ponovno razlago. Mogoče je malo smešno, a za domače naloge jih »nagrajujem«, in to s »slončki«. To je čisto navadna štampiljka. Učenci dobijo žig za opravljeno nalogo – rešeno prav ali narobe. Marsikdo mi očita, da naloge učenci prepíšejo in da so nagrajani za prepisovanje. Ne rečem, da se to kdaj ne zgodi pri kakšnem učencu, a stavim na poštenost. Kdaj bomo učili otroke biti poštene, če ne v mladosti, pa čeprav so zgledi v bližnji in širši okolici včasih drugačni.

Večkrat učence povprašam, kako se učijo matematiko, in najpogostejši odgovori so:

- Matematiko se ne moreš učiti, moraš jo razumeti.
- Pomagam si z rešenimi primeri in iščem podobnost.
- Naredim ogromno vaj.
- Delam domačo nalogo.

In ravno to zadnje se mi zdi najučinkovitejša pot. A domača naloga mora biti premišljena dana in obvezno pregledana. V

zadnjih letih sem ugotovila, da sem se glede domačih nalog precej spremenila. Nekoč sem dajala zelo veliko naloge, a zdaj ugotavljam, da je bistvo v kvaliteti, in ne kvantiteti. Učenci imajo raje manj nalog, in te naj bodo raznovrstne. Naloge diferenciram, da lahko vsak učenec nekaj reši. Predvsem učenci III. nivoja ne marajo tisoč podobnih primerov, in popolnoma se strinjam z njimi. Z opravljeno domačo nalogo dobim povratno informacijo, ali so učenci osvojili snov ali ne. Pri pregledu nalog učence spodbujam, da si ob nalogah, ki so jim povzročale težave, zapisujejo razlago oz. komentarje. Takšne opombe so dobrodošle pri samostojnem učenju in tega je treba učence naučiti.

Na šoli dajemo zelo velik poudarek bralnemu razumevanju, zato tudi pri matematični učence navajamo, da se besedilnih nalog lotevajo premišljeno, da s svojimi besedami obnovijo prebrano, podčrtujejo podatke, razmišljajo o potrebnih in zadostnih podatkih, ocenijo rezultat, razmislijo o smiselnosti odgovora. Trudimo se, da so naloge čim bolj raznovrstne. V študijskih skupinah dobimo veliko uporabnih nalog, ki jih lahko pri pouku s pridom uporabimo.

Moje razmišljanje pa bi sklenila z željo, da bi se v prihodnosti bolj povezale osnovne in srednje šole, da bi več sodelovali med seboj.